

Χαλκιδική, 7-5-2025

Πορίσματα 5ης Συνόδου Αντιπρυτάνεων Εξωστρέφειας και Διεθνών Σχέσεων

Η 5η Σύνοδος Αντιπρυτάνεων Εξωστρέφειας και Διεθνών Σχέσεων μετά τη συνεδρίασή της στο πλαίσιο της 108ης Συνόδου Πρυτάνεων των Ελληνικών ΑΕΙ διαπιστώνει την εξαιρετικά πλούσια δραστηριότητα των Ελληνικών δημόσιων πανεπιστημίων στον τομέα της διεθνοποίησης όπως αυτή αποτυπώνεται στη συνεχή και ισχυρή ερευνητική παρουσία, τη βελτίωση της φήμης των Ελληνικών ΑΕΙ, τις συνεργασίες με εμβληματικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, την επιτυχημένη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Συμμαχίες και την αυξανόμενη προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών σε Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) και Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) συμπεριλαμβανομένων των Ξενόγλωσσων ΠΠΣ. Επισημαίνεται η θετική συμβολή της Study In Greece στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών διεθνοποίησης.

Συνεκτιμώντας τη δυναμική της διεθνοποίησης των Ελληνικών Πανεπιστημίων και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, η Σύνοδος Αντιπρυτάνεων Εξωστρέφειας και Διεθνών Σχέσεων εισηγείται:

- την άμεση συνδρομή του Υπουργείου Εξωτερικών και των συναρμόδιων φορέων για τη βελτίωση της παρεχόμενης υποστήριξης από Πρεσβείες και Προξενία ανά τον κόσμο αναφορικά με την ταχεία και αποτελεσματική χορήγηση θεωρήσεων εισόδου (Visas) για φοιτητές/τριες που έχουν γίνει αποδεκτοί/ές για φοίτηση σε Ξενόγλωσσα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών. Η Σύνοδος υποστηρίζει ενθέρμως την απόφαση της Μόνιμης Επιτροπής Διεθνοποίησης των ΑΕΙ για τη σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής Συνεργασίας, με αρμοδιότητα το συντονισμό και τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην απλοποίηση των διαδικασιών έκδοσης visa για σπουδές αλλοδαπών φοιτητών/τριών, καθώς και την έλευση αλλοδαπών συναδέλφων/ερευνητών σε Ελληνικά Πανεπιστήμια στο πλαίσιο ακαδημαϊκής ανταλλαγής, η οποία θα περιλαμβάνει εκπροσώπους από τα ακόλουθα Υπουργεία: Εξωτερικών, Εσωτερικών, ΥΠΑΙΘΑ, Μετανάστευσης & Ασύλου. Η καθυστέρηση της χορήγησης visa συνεπάγεται σημαντική μείωση του αριθμού των εισερχόμενων αλλοδαπών φοιτητών, δυσχεραίνει την εκπαιδευτική/ερευνητική συνεργασία με αλλοδαπά Πανεπιστήμια και δημιουργεί αυξημένο φόρτο διοικητικής υποστήριξης των ΞΠΠΣ
- την καταβολή εθνικής χρηματοδότησης για την υποστήριξη της συμμετοχής των ελληνικών ΑΕΙ σε συμμαχίες Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (European Universities Alliances). Η έως τώρα πολύ επιτυχημένη συμμετοχή ελληνικών πανεπιστημίων στη φιλόδοξη αυτή πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυσχεραίνεται από την υποχρέωση κάλυψης του 20% των σχετικών προϋπολογισμών από ίδιους πόρους

- την αναγκαιότητα αυτόματης αναγνώρισης της ακαδημαϊκής πιστοποίησης κοινών προγραμμάτων σπουδών ή/και μικροδιαπιστευτηρίων, η οποία προέρχεται από Εθνική Αρχή Πιστοποίησης έτερου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και πιστοποιήσεις κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια της αλλοδαπής (π.χ. στις ΗΠΑ)
- τη μέριμνα για την ανάπτυξη ενός πλαισίου διεθνοποίησης το οποίο δεν θα επιβαρύνει γραφειοκρατικά τις προσπάθειες ανάπτυξης κοινών προγραμμάτων σπουδών των δημοσίων ΑΕΙ σε σχέση με τις πρωτοβουλίες διεθνοποίησης των Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης που αναμένεται να συσταθούν (για παράδειγμα αναφορικά με την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών/τριων μέσω συνδρομής μεσολαβητών/agents)
- την ενίσχυση και την περαιτέρω στελέχωση των μονάδων διεθνοποίησης με εξειδικευμένο προσωπικό. Η ενίσχυση του εξωστρεφούς και διεθνούς χαρακτήρα των ελληνικών πανεπιστημίων απαιτεί πλέον συστηματική υποστήριξη, σχεδιασμό και παρακολούθηση
- την παροχή νομικού πλαισίου και διευκολύνσεων για την αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών μελών ΔΕΠ αλλά και του αλλοδαπού διοικητικού προσωπικού καθώς όπως επισημάνθηκε κατά τη διάρκεια εργασιών της συνόδου, το ποσοστό του διεθνούς προσωπικού στα ελληνικά πανεπιστήμια είναι ιδιαιτέρως χαμηλό (πολύ κάτω του 5%)
- την αύξηση των δεικτών που σχετίζονται με τη διεθνοποίηση στην αξιολόγηση των επιδόσεων των Πανεπιστημίων από την ΕΘΑΑΕ λαμβάνοντας υπόψη και τη σημασία που αποδίδουν στη διεθνοποίηση οι διεθνείς οργανισμοί κατάταξης ακαδημαϊκών ιδρυμάτων
- την ανάπτυξη Εθνικής Πολιτικής Διεθνοποίησης που μεταξύ άλλων θα πραγματεύεται:
 - τη συστηματική προβολή των μη-ακαδημαϊκών παραμέτρων ως σημαντικών παραγόντων προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών (ασφάλεια, δυνατότητες διαμονής, κόστος ζωής, πολιτισμός κλπ)
 - τη διευκόλυνση της ένταξης αλλοδαπών φοιτητών/τριων (π.χ. σε θέματα διαμονής, χορήγησης ΑΦΜ, εστίασης, ανοίγματος λογαριασμών)
 - τη λήψη μέριμνας ώστε αλλοδαποί/ές φοιτητές/τριες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης να μπορούν να εκπονήσουν πρακτική άσκηση αλλά και να αποκτούν δικαίωμα εργασίας μετά την αποφοίτησή τους έστω για σύντομο χρονικό διάστημα
 - τις περιοχές/επιστημονικά αντικείμενα προτεραιότητας
 - την αναγνώριση της εικονικής κινητικότητας (Ψηφιακή Διεθνοποίηση) σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ανώτατης Εκπαίδευσης
 - τον τρόπο αξιοποίησης (νομοθετικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή τους) και τεχνικής υποστήριξης των προγραμμάτων σύντομης διάρκειας και των μικροδιαπιστευτηρίων

Προτείνεται τα θέματα που άπτονται της Εθνικής Πολιτικής Διεθνοποίησης να συζητηθούν περαιτέρω από την Μόνιμη Επιτροπή Διεθνοποίησης

- την αναγνώριση των αρνητικών επιπτώσεων από την ύπαρξη αλλά και την υπερ-προβολή θεμάτων παραβατικότητας στις προσπάθειες διεθνοποίησης των πανεπιστημίων και συστήνει την αποφυγή πολιτικά πολωμένων προσεγγίσεων. Είναι σαφές ότι για αλλοδαπούς φοιτητές/τριες και τις οικογένειές τους η έλλειψη αισθήματος ασφάλειας αποτελεί ισχυρό αποτρεπτικό παράγοντα για την επιλογή της Ελλάδας ως προορισμού σπουδών.
- την προβολή του έργου των Τμημάτων που θεραπεύουν καλλιτεχνικά αντικείμενα ως ιδιαίτερου στοιχείου της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης που μπορεί να προσελκύσει το ενδιαφέρον αλλοδαπών φοιτητών και παράλληλα την ανάπτυξη ενός μηχανισμού/πλαισίου αναγνώρισης υπό προϋποθέσεις του καλλιτεχνικού έργου ως αντίστοιχου του επιστημονικού και ερευνητικού έργου, με στόχο την ανάδειξη των Τμημάτων αυτών στο διεθνές περιβάλλον.
- τη διεύρυνση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας Ξενόγλωσσων ΠΠΣ (π.χ. ιδρυματικά ή διατμηματικά προγράμματα) καθώς η εστίαση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου αφορά την ίδρυση ξενόγλωσσων προγραμμάτων από Τμήματα